

1. KONYA'NIN BÜYÜK HAYALİ – YENİ ÇEVRE YOLU

Şehirlerin bir nevi vitrini haline gelen Çevre Yolları son on yılda birçok ilde değişimlere uğradı. Bunun bir tek nedeni yok. Ekonomik kalkınmaya verdiği destekten, ekolojik çeşitliliğin düşmanı olan hava kirliliği için taşıdığı önemden, trafik yoğunluğunun yaşattığı vakit kaybindan, trafik kazaları sonucu oluşan kayıplardan alt başlık olarak onlarca fayda çıkarılabilir.

Konya'nın Selçuklu devrinde "Tarihin En Muhteşem Şehri" unvanını İstanbul ve Ankara'dan önce almasının temelinde de bu stratejik konumu bulunmaktadır. Osmanlı Devleti'nde eyalet olarak kendisine bağlı 5 şehrin olmasına baktığımızda, bu önemin yeni ortaya çıkan bir durum olmadığını görürüz. Türk kültürünün en mamur şehirlerinden birisi olan Konya, İpek Yolu için de stratejik bir öneme haizdi.

Şimdilerde ise Konya için yeni bir hayal var; "Yeni Konya Çevre Yolu". Konya halkını ve yönetimini oldukça heyecanlandıran Çevre Yolu, şehir için belki de son yıllarda atılmış en büyük adımlardan bir tanesi olacak. Türkiye'nin en büyük çevre yollarından (114-119 Km) biri olacak bu yol, Konya'nın her tarafını kara yollarıyla örecektir. Demirağlar zaten Konya'nın şehir pazarlamasında en büyük gücü; ama ticari hayatı harekete geçirecek, trafiği ve kirliliği oldukça azaltacak, yeni yaşam alanlarına el uzatacak bu çevre yolu, 2023 vizyonunda Konya'nın hedeflerine çok daha rahat ulaşmasını sağlayacaktır.

2. DÜNYA'DA ÇEVRE YOLU UYGULAMALARI

Şehirlerin en kritik yerlerinden geçen çevre yollarını yıkmak veya onlardaki yükü azaltmak yakın zamana kadar ulaşılmaz bir güç hayal olarak düşünülüyordu. Artık öyle değil, büyüyen Türkiye Ekonomisi ve yatırım politikaları neredeyse her şehre can alıcı çevre yollarının yapılmasına imkan verdi. Dünyada çevre yolu değişikliği veya çevre yolu trafik yükünü yayma projeleri şehirleri adeta yeniden canlandırdı. Dünya'da buna uygun üç tane örnek verebiliriz;

2.1 Embarcadero Otoyolu, San Francisco

Daha öncesinde de yıkımı gündeme geldiyse de, bu çok katlı otoyol 1989 Loma Prieta depremi nedeniyle zarar görene kadar kullanılmış. 1991 yılındaysa otoyolun yıkımına başlanmış ve otoyolun yerine kilometrelerce yürüyüş ve bisiklet yolları ve yeni transit yollar yapılarak şehre önemli bir kamusal alan kazandırılmış. Bunun yanında, zarar gören otoyolu tamir etmek, yapılan yeni bulvardan daha maliyetli olduğu için, şehrin bütçesinde tasarruf sağlanmış. Türkiye'deki şehirlerin hızlı büyümesiyle, şehirlerin öncelik sıralamasında yükselmenin zorluğu bütçe tasarrufunu büyük oranda ön plana çıkarmaktadır. Büyükşehir Belediyelerinin görev alanına giren tamirat ve tadilat çalışmaları, emek – verim- bütçe kapsamında büyük bir yük teşkil etmektedir.

2.2 Cheonggyecheon, Seoul

Seoul şehrinin varoşları olarak nitelenen bu bölgenin ekonomik olarak gelişimini sağlamak amacıyla 1976'da bu çevreyolu şehrin içinde inşa edilmiş. 2003 yılında ise çevreyolunun tamamen kaldırılmasına, altında kalan derenin gün yüzüne çıkarılmasına ve alanın yeşillendirilmesine başlanmıştır. Bu proje sayesinde bölgedeki sıcaklık düşürülmüş, deredeki yaban hayat tekrar canlandırılmış ve yaratılan yeşil alan şehrin en sevilen kamusal alanlarından biri oluşturulmuştur. Çevre Yolu yıkmak, yeni çevre yolu yapmak kadar maliyetli olduğu için Güney Kore örneğinden alınacak ders, yaşam alanlarına kirliliğin uzak olması, o şehri bir o kadar yaşanılabilir kılmaktadır.

2.3 Rio Madrid, Madrid

Manzanares Nehri, Madrid için tarihi bir öneme sahip olmasına rağmen, kıyılarına yapılan otoyollar sebebiyle uzun süre ihmal edilmiştir. 2000'li yılların başlarında nehir kıyısının yeniden canlandırılması amacıyla trafik yeraltına alınması ve başka rotalara yönlendirilmesi projesine başlanmıştır. 2011 yılında ise proje tamamen bitirilmiş ve halka açılmış. Rio Madrid projesi sayesinde içerisinde koşu ve bisiklet parkurları, kayak pisti, 17 çocuk parkı ve 1 de halk plajı bulunan 300 dönümlük bir park yapılmıştır.

3. KONYA YENİ ÇEVRE YOLU PROJESİ

Konya'ya yapılması planlanan Çevre Yolu, 119 kilometrelik bir alanı kapsamaktadır. Konya'da yapılması planlanan Lojistik Merkez'in; ancak demiryoluyla Akdeniz'e bağlanmasıyla anlam kazanacağı düşünülürse, çevre yolu bağlantısının yük taşıyıcılığı için stratejik önemi ortaya çıkmaktadır.

Konya Yeni Çevre Yolu mevcut projesine göre:

Konya – Ankara Yolunu	: 24. Km.
Konya – Aksaray Yolunu	: 16. Km.
Konya – Ereğli Yolunu	: 12. Km.
Konya – Karaman Yolunu	: 14. Km.
Konya – Akören – Bozkır Yolunu	: 6. Km.
Konya – Seydişehir	: 12. Km.
Konya – Beyşehir Yolunu	: 16. Km.
Konya – Afyonkarahisar Yolunu	: 18. Km'de kesmektedir.

Konya ilinde yapılan, Konya Ulaştırma Zirvesi'nden sonra Vali Muammer Erol projeye ilgili de şu bilgileri vermişti;

Trafik Yoğunlukları Dikkate Alınarak Proje 3 Kesime Ayrıldı:

1. Afyon – Ereğli Ayrım arası olan 39,3 Km alanda başlıyor. Toplam 4900 metre çalışılacak alan var. Bu kısmın yaklaşık maliyeti 290 Milyon TL olarak kayıtlara geçti.

2. Antalya – Afyon Ayrım arası 38,5 Km olarak kayıtlara geçti. Bu kısımda 11.000 m uzunluğunda 7 Adet tünel 4.000 m uzunluğunda 4 adet viyadük var. Yaklaşık maliyet 680 Milyon TL. Proje çalışması devam ediyor.

3. Ereğli – Antalya ayrım arası 44 Km Toplam 18.000 m kısımda çalışılabilir. Yaklaşık maliyet 557 Milyon TL, toplam maliyet ise 1 Milyar 527 Milyon TL olarak bütçelendirildi.

Toplamda 122 km olan alanın 81 km’si toplulaştırma yapılacak alan olarak görünürken, 28 km’si özel şahıs arazisi, 13 km’si ise İmarlı kesimler olarak çalışmalarını yürütülmekte.

4. ÇEVRE YOLU’NUN SOMUT KATKILARI

- Konya’ya eklenecek olan 119 kilometrelik çevre yoluyla 4 şehir yoluna direk temas eden çevre yolu, yük taşımacılığı için binlerce ton yakıt tasarrufu sağlayacak.
- Yeni çevre yolunun yapılmasıyla, şehrin ortasından geçen çevre yolundaki yoğunluğun azalması ve buna uygun olarak trafik ışıklarının yeniden yapılandırılması sonucunda otomobiller için yine binlerce ton yakıt tasarrufu sağlanacak.
- Yük taşımacılığı nedeniyle, büyük motor gücüne sahip araçlardan (kamyon, tır, arazi aracı v.s) çıkan tehlikeli gazların şehir dışına kaydırılmasıyla yaşam alanlarında büyük bir rahatlama yaşanacak.
- Antalya-Konya-Nevşehir-Kayseri güzergahındaki hızlı tren hattı yapımının ÇED Raporu’nun olumlu olmasıyla hızlanacağı düşünülürse, şehirler arasındaki bağlantılar Konya’nın transit potansiyelini daha yukarılara taşıyacak.
- Konya’nın, Akdeniz ve Ege Bölgelerini birbirine bağlayan bir konumda olmasıyla, yeni çevre yolunun yapılışı trafik ağında Konya’nın önemini daha da artıracak.
- Yeni çevre yolu Konya’nın Transit geçişler için ülke topraklarının neredeyse tam merkezinde olmasıyla önemini artırırken, yapılacak Lojistik Merkez için büyük bir pazarlama argümanı olacaktır.

KAYNAKÇA

<http://www2.tbmm.gov.tr/d24/7/7-22242sgc.pdf>

<http://www.yesilist.com/cms.php?u=-1449&id=1449>

<http://www.memleket.com.tr/7-devlet-yolu-ile-konya-rahatlayacak-291858h.htm>